

CBE/XXXXX

Zaaknummer CBE 25.035

UITSPRAAK

Het College van Beroep voor de Examens van de EUR (hierna: College) heeft op 6 mei 2025 uitspraak gedaan op het beroep van

XXXXX, hierna: appellant,

dat is gericht tegen

het besluit van de examencommissie Erasmus School of Law (hierna: verweerder) van 10 maart 2025 waarin het verzoek om vrijstelling voor het vak RFD217 Bedrijfseconomie en Fiscaal Comptabele Toepassingen is afgewezen (hierna: bestreden besluit).

1. Feiten en procesverloop

- 1.1 Appellant staat sinds studiejaar 2021-2022 ingeschreven voor de bacheloropleiding International Business Administration (hierna: IBA) en sinds studiejaar 2024-2025 voor de bacheloropleiding Fiscaal Recht (hierna: Fiscaal Recht).
- 1.2 Op 20 januari 2025 heeft appellant een verzoek ingediend bij verweerder voor vrijstelling voor twee vakken, namelijk Openbare Financiën (RFD215) en Bedrijfseconomie en Fiscaal Comptabele Toepassingen (RFD217), op basis van het behalen van bachelor-1 IBA. Dit verzoek is op 4 februari 2025 afgewezen.
- 1.3 Op 10 februari 2025 heeft appellant een nieuw verzoek ingediend bij verweerder voor vrijstelling voor het vak RFD217 Bedrijfseconomie en Fiscaal Comptabele Toepassingen (hierna: vak) op basis van het voltooien van vier vakken uit IBA. Op 10 maart 2025 heeft verweerder dit verzoek afgewezen.
- 1.4 Appellant heeft op 24 maart 2025 beroep ingesteld tegen het bestreden besluit. Op 1 april 2025 heeft een schikkingsgesprek plaatsgevonden. Een schikking is niet bereikt.
- 1.5 Het beroep is op de hoorzitting van het CBE op 6 mei 2025 behandeld. Appellant en verweerder zijn verschenen. Namens verweerder hebben XXXXX, examencommissie het verweer gevoerd.

2 Standpunten partijen

2.1 Appellant kan zich niet verenigen met het bestreden besluit en voert daartoe, samengevat, het volgende aan:

- dubbelstudenten die de opleiding Recht & Bedrijfskunde volgen krijgen vrijstelling voor het vak. Appellant volgt een vergelijkbare combinatie van opleidingen, namelijk IBA en Fiscaal Recht. IBA is de Engelstalige versie van Bedrijfskunde en beide programma's zijn gelijk. Dat hij niet in aanmerking komt voor vrijstelling omdat hij niet de officiële dubbele bachelor volgt, terwijl hij wel dezelfde studieprogramma's volgt, is ongelijke behandeling van een gelijk geval;
- een andere student heeft hetzelfde verzoek gedaan, dat wel is toegewezen. Als het verzoek van de andere student, dat gelijk is aan het verzoek van appellant, is toegewezen, dan zou het verzoek van appellant ook moeten zijn toegewezen.

2.2 Verweerder handhaaft het besluit en voert hiertoe, samengevat, het volgende aan:

- artikel 25, derde lid, van de Onderwijs- en Examenregeling bachelor Fiscaal Recht 2025 (hierna: OER)¹ bepaalt dat studenten die tot de dubbelstudie Recht en Bedrijfskunde worden toegelaten in aanmerking komen voor standaardvrijstellingen binnen Fiscaal Recht zodra zij de bachelor-1 van de bacheloropleiding Bedrijfskunde hebben afgerond. De standaardvrijstellingen zijn ingesteld om de dubbelstudie studeerbaar te maken. Verweerder verwijst naar een eerdere uitspraak van het CBE² waarin is bepaald dat er geen sprake is van gelijke gevallen als een student beide opleidingen volgt maar niet deelneemt aan het dubbelstudieprogramma. Hoewel appellant beide studies tegelijk volgt, is hij niet ingeschreven voor de dubbelstudie, waardoor hij geen aanspraak kan maken op de standaardvrijstellingen;
- in artikel 49, eerste lid, van de OER is bepaald dat verweerder vrijstelling kan verlenen voor een vak indien de student een onderdeel heeft afgerond dat qua inhoud, omvang en niveau gelijkwaardig is aan het onderdeel waarvoor de vrijstelling wordt aangevraagd. In dit kader heeft verweerder onderzocht of de door appellant gevolgde vakken voldoende vergelijkbaar zijn met de genoemde onderdelen om een vrijstelling te kunnen verlenen. De docent heeft aangegeven dat dit niet het geval is: hoewel bepaalde onderwerpen uitgebreid zijn behandeld, is er onvoldoende verplichte stof behandeld in de door appellant afgeronde vakken. Vrijstelling op basis van artikel 49, eerste lid, van de OER is daarom ook niet mogelijk;
- de door appellant ingebrachte casus van een medestudent die wel een vrijstelling heeft gekregen op basis van dezelfde vakken als appellant, berust op een vergissing van verweerder. Appellant kan geen rechten ontlenen aan een door verweerder genomen foutief besluit;
- er is geen aanleiding om een vrijstelling te verlenen. Verweerder verzoekt derhalve het College om het beroep van appellant ongegrond te verklaren.

¹ [OER bachelor Fiscaal Recht 2024](#)

² CBE 18.280

3 Kort verslag van de zitting op 6 mei 2025

3.1 Appellant voegt aanvullend op het beroepschrift toe dat de reden dat dubbelstudenten vrijstelling krijgen voor het vak is om de studiedruk van de dubbelstudie te verlagen. Hij volgt ook beide studies tegelijk en heeft dezelfde studiedruk, dus dezelfde reden om de vrijstelling te krijgen. De opleidingen Bedrijfskunde en IBA zijn gelijk, maar de dubbelstudie is alleen mogelijk in combinatie met Bedrijfskunde. Hij heeft zich destijds niet aangemeld voor de dubbelstudie omdat hij enerzijds dacht dat het voor hem niet haalbaar zou zijn vanwege de studiedruk en anderzijds omdat hij graag IBA wilde volgen vanwege het internationale aspect van de opleiding. Wel voldeed hij op het moment van inschrijving aan de selectie-eisen van de dubbelstudie. Dat er formeel geen sprake is van gelijke gevallen, neem niet weg dat hij ook beide studies tegelijk volgt net als dubbelstudenten.

Om de doorstroomnorm voor bachelor-3 te behalen moet appellant zes van de acht tweedejaarsvakken hebben behaald. Hij geeft aan een hoge studiedruk te ervaren, en vrijstelling voor het vak zou helpen aan deze norm te voldoen zodat hij kan doorstromen naar bachelor-3.

3.2 Verweerder voegt aanvullend op het verweerschrift toe dat het opleidingsbestuur in de OER heeft vastgelegd dat dubbelstudenten recht hebben op standaard vrijstellingen. Deze vrijstellingen gelden niet voor studenten die niet zijn ingeschreven voor de dubbelstudie. Het gaat in casu daarom niet om gelijke gevallen. Daarnaast heeft verweerder onderzocht of appellant op basis van de inhoud van gevolgde vakken in aanmerking komt voor een vrijstelling. Na overleg met de docent van het vak is bepaald dat de inhoud in onvoldoende mate overeenkomt en vrijstelling daarom niet mogelijk is.

Dat er eerder aan een andere student in een vergelijkbare zaak wel vrijstelling is verleend, was gebaseerd op een fout. Hoewel verweerder de fout heel vervelend vindt, is er geen reden om een eerder gemaakte fout te herhalen.

Verweerder geeft aan dat zij er welwillend mee om zal gaan als appellant niet kan voldoen aan de doorstroomnorm voor bachelor-3, en een verzoek van appellant voor dispensatie van de doorstroomnorm op basis van vijf van de acht behaalde vakken waarschijnlijk zal goedkeuren.

4 Beoordeling College

4.1 Het College verklaart het beroep ongegrond en legt hierna uit hoe zij tot dit oordeel is gekomen.

4.2 Het College heeft niet de bevoegdheid om de eigen beslissing in de plaats te stellen van het bestreden besluit. Het toetsingskader van het College is in casu of verweerder in redelijkheid tot het bestreden besluit kon komen. Op grond van artikel 8.4, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) kan geen beroep worden ingesteld tegen een besluit inhoudende de beoordeling van het kennen of kunnen van een student. Dit betekent dat het besluit slechts voor vernietiging in aanmerking komt indien vast is komen te staan dat niet is voldaan aan de voorschriften van procedurele aard die bij of krachtens de Awb, de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) of enige andere wet in formele zin zijn gesteld.

4.3 Het College zal eerst beoordelen of verweerder redelijkerwijs tot het bestreden besluit heeft kunnen komen. Op grond van artikel 7.12b, eerste lid onder d, van de WHW mag

verweerder vrijstelling verlenen voor het afleggen van één of meer tentamens. Artikel 7.13, tweede lid onder r, van de WHW schrijft de wijze voor waarop deze bevoegdheid moet worden geregeld. De uitwerking van deze bevoegdheid is vastgelegd in artikel 49 van de OER en artikel 7 van de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie. Hier is geregeld dat verweerder vrijstelling kan verlenen van het afleggen van een tentamen van een onderdeel indien andere behaalde examens of onderdelen de verzochte vrijstelling rechtvaardigen. Het College concludeert dat verweerder de richtlijnen voor het al dan niet toekennen van een vrijstelling juist heeft gevolgd. Het is het College niet gebleken dat de aangegeven artikelen in onderhavig geval onjuist zijn toegepast. Het College is dan ook van oordeel dat verweerder in redelijkheid tot het besluit heeft kunnen komen.

4.4 Ongelijke behandeling van gelijke gevallen

Het College stelt vast dat in de OER is vastgelegd dat er standaard vrijstellingen gelden voor dubbelstudenten. Het College volgt het standpunt van verweerder dat omdat appellant niet is ingeschreven voor de dubbelstudie hij geen aanspraak kan maken op faciliteiten die voor dubbelstudenten gelden. Verweerder wijkt hierbij niet af van de regels zoals deze in de OER zijn vastgelegd. Het betoog slaagt niet.

4.5 Herhalen van een fout

Het College stelt vast dat appellant een beroep doet op het gelijkheidsbeginsel met als doel zijn verzoek toe te laten kennen zoals dat ook voor een andere student is gebeurd. Uit het onderzoek blijkt niet of er sprake is van gelijke gevallen. Echter, mocht dit het geval zijn, dan volgt het College het standpunt van verweerder dat deze goedkeuring berust op een fout en verweerder niet gelast is deze fout te herhalen. Volgens vaste rechtspraak heeft het gelijkheidsbeginsel niet tot gevolg dat een bestuursorgaan verplicht is om een fout te herhalen. Het betoog slaagt niet.

4.6 Gelet op het voorgaande is het College van oordeel dat het bestreden besluit rechtens houdbaar is.

5 Uitspraak

Het College,

verklaart het beroep van appellant ongegrond;

Aldus vastgesteld te Rotterdam op 6 mei 2025 door het College van Beroep voor de Examens van de EUR onder voorzitterschap van XXXXX, XXXXX (lid) en XXXXX (lid) in aanwezigheid van XXXXX, secretaris, en ondertekend door de voorzitter en de secretaris van het College.

XXXXX
voorzitter

XXXXX
secretaris

College van Beroep voor de Examens (CBE)

Uitspraak zaaknummer CBE 25.035 verzonden op: 12 mei 2025

Tegen deze uitspraak kan een betrokkene binnen zes weken met ingang van de dag na die waarop deze uitspraak is bekendgemaakt, beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State te Den Haag, via website van de Raad van State (<https://www.raadvanstate.nl/studentenzaken>). Bent u niet in staat uw beroep binnen de termijn van zes weken na de verzenddatum van dit besluit in te dienen? U kunt binnen deze termijn een inleidend (pro forma) beroepschrift indienen waarbij u nog gelegenheid zal worden geboden de gronden (motivering) aan te vullen.

Bijlage: juridisch kader

In de Algemene wet bestuursrecht is voor zover relevant het volgende opgenomen:

Artikel 8:4.

3 Geen beroep kan worden ingesteld tegen een besluit:

b. inhoudende een beoordeling van het kennen of kunnen van een kandidaat of leerling die ter zake is geëxamineerd of op enigerlei andere wijze is getoetst, dan wel inhoudende de vaststelling van opgaven, beoordelingsnormen of nadere regels voor die examinering of toetsing,

In de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek is voor zover relevant het volgende opgenomen:

Artikel 7.61. Bevoegdheid college van beroep voor de examens

1. Het college van beroep voor de examens is bevoegd ten aanzien van de volgende beslissingen:
 - a. beslissingen als bedoeld in de artikelen 7.8b, derde en vijfde lid, en 7.9, eerste lid,
 - b. beslissingen inzake het met goed gevolg hebben afgelegd van het afsluitend examen, bedoeld in artikel 7.9d,
 - c. beslissingen, niet zijnde besluiten van algemene strekking, genomen op grond van het bepaalde bij of krachtens titel 2 van dit hoofdstuk, met het oog op de toelating tot examens,
 - d. beslissingen, genomen op grond van het aanvullend onderzoek, bedoeld in de artikelen 7.25, zesde lid, en 7.28, vierde lid,
 - e. beslissingen van examencommissies en examinatoren,
 - f. beslissingen van commissies als bedoeld in artikel 7.29, eerste lid, en
 - g. beslissingen, genomen op grond van artikel 7.30b met het oog op de toelating tot de in dat artikel bedoelde opleidingen.

In de Onderwijs- en Examenregeling bachelor Fiscaal Recht 2024 is voor zover relevant het volgende opgenomen:

Artikel 25 Extra studiefaciliteiten Dubbelstudie Recht en Bedrijfskunde

1. ESL heeft, in samenwerking met Rotterdam School of Management van de EUR, de Dubbelstudie Recht en Bedrijfskunde opgesteld. Dit is een studieprogramma waarmee studenten in zes jaar zowel de bacheloropleiding bedrijfskunde als de bacheloropleiding fiscaal recht kunnen afronden.
2. Studenten die deelnemen aan het programma hebben recht op een aantal extra faciliteiten, waaronder het studieadvies over de Dubbelstudie door de coördinator van de Dubbelstudie Recht en Bedrijfskunde.
3. Studenten die tot het programma worden toegelaten komen in aanmerking voor standaardvrijstellingen. De bevoegdheid tot het toekennen van de vrijstellingen berust bij de examencommissies en moet bij die commissie door elke deelnemer aan het dubbelprogramma individueel worden aangevraagd.
4. Een student die zich aan de EUR voor zowel een bacheloropleiding Bedrijfskunde als voor de bacheloropleiding Fiscaal recht inschrijft en die zich tevens voor aanvang van het eerste collegejaar heeft aangemeld bij de coördinator van de Dubbelstudie Recht en Bedrijfskunde, heeft recht op toegang tot de in lid 2 genoemde extra faciliteiten.
5. De student die niet overeenkomstig lid 4 aan de Dubbelstudie Recht en Bedrijfskunde is begonnen, kan in het tweede jaar van inschrijving aan de EUR alsnog toegelaten worden tot het programma als student in eerste inschrijvingsjaar 60 EC heeft behaald voor de opleiding Bedrijfskunde dan wel Fiscaal recht.
6. Een student die minder dan 45 EC per jaar behaalt in het kader van zijn opleiding Fiscaal recht en/of Bedrijfskunde, kan door de coördinator van de Dubbelstudie Recht en

Bedrijfskunde de toegang tot de extra faciliteiten van het programma worden ontzegd. Bij de toepassing van deze norm wordt in ieder geval rekening gehouden met persoonlijke omstandigheden, zoals bedoeld in artikel 30 (Persoonlijke omstandigheden) van deze regeling.

Artikel 49 Vrijstellingen

1. Op verzoek van een belanghebbende kan de examencommissie vrijstelling verlenen van het afleggen van een tentamen van een onderdeel, indien de door de verzoeker aan één van de faculteiten van de EUR of een andere universiteit behaalde examens of onderdelen daarvan, de verzochte vrijstelling rechtvaardigen.
2. Het verzoek om vrijstelling gaat per onderdeel vergezeld van:
 - gewaarmerkte afschriften van diploma's en cijferlijsten;
 - alle bescheiden die nodig zijn voor de toetsing van de gevraagde vrijstelling, zoals literatuurlijsten, studiegidsteksten en syllabi;
 - een kwantitatieve indicatie van eerdere studiebelasting;
 - een opgave van de aan de student reeds eerder verleende vrijstelling voor één of meer tentamens;
 - opgave van de studiefase en het jaar waarin het tentamen is afgelegd.
3. Er wordt geen vrijstelling verleend, indien de geldigheidsduur van het examenonderdeel elders is verstreken.
4. In beginsel wordt geen gedeeltelijke vrijstelling van tentamens verleend. De examencommissie kan hiervan op grond van de hardheidsclausule afwijken.
5. Er wordt geen vrijstelling verleend van onderdelen van het eerste bachelorjaar van ESL, indien de student die vrijstelling verzoekt op grond van behaalde resultaten uit het eerste bachelorjaar van een zusterfaculteit een negatief bindend studieadvies van die zusterfaculteit heeft gekregen.
6. Indien voor een studiejaar vrijstellingsregelingen gelden voor onderdelen, worden deze *regelingen gepubliceerd op de voor studenten toegankelijke internetpagina's*. Bij het indienen van een verzoek voor een standaardvrijstelling kan worden volstaan met het overleggen van een (gewaarmerkte) kopie van het behaalde diploma alsmede een bewijs, bijvoorbeeld een cijferlijst, waarop alle behaalde onderdelen en de datum waarop ze zijn gehaald staan vermeld.
7. Indien de student vrijstelling verzoekt op grond van resultaten behaald aan een zusterfaculteit in een periode dat betrokkene aan de eigen ESL was uitgesloten van het afleggen van tentamens wegens examenfraude, wordt vrijstelling niet verleend.

In de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie is voor zover relevant het volgende opgenomen:

Artikel 7 – Vrijstellingen

1. Met inachtneming van de in de OER gestelde voorwaarden kan de examencommissie een student vrijstelling verlenen voor een onderwijseenheid van de opleiding als bedoeld in artikel 7.3 WHW. De student dient hiertoe een aanvraag in te dienen via het online verzoekenformulier van de examencommissie conform artikel 4 van de R&R. De student dient daarbij alle relevante informatie te verstrekken.
2. De examencommissie vraagt indien nodig een advies aan de examinerator van dit onderwijsonderdeel alvorens te beslissen op het verzoek om een individuele vrijstelling.